

KAČJI PASTIRJI V LITERATURI

NATIONAL GEOGRAPHIC SLOVENIJA

MED VODO IN NEBOM

DR. MARIJA JAVORNIK

NEKATERI PRAVIJO, dasoočarljivejši od metuljev, da z osupljivimi letalskimi vragolijami prekašajo celo kolibrije, zaradi posebnega vedenja pa so enako zanimivi kot sesalci ali ptice. Govorimo o kačjih pastirjih, ki vam jih predstavljamo v domači zgodbi. Ta izjemno stara skupina nežnih in vitkih žuželk s čudežno preobrazbo živi na planetu že 325 milijonov let in le malo je koticov na svetu, kjer ne bi naleteli na njene predstavnike. Veliko vrst se igrivo spreletava nad jezeri, potoki in drugimi vodnimi bivališči tudi pri nas. Fotograf Uroš Florjančič jih na različnih koncih Slovenije predano lovi v objektiv že kakih 20 let! Kačji pastirji so dober kazalnik

podnebnih in nasploh okoljskih sprememb, piše naš novinar Marjan Žiberna. Z vse toplejšim podnebjem se pri nas pojavljajo nekatere nove vrste; druge so zaradi izginjanja in uničevanja stoječih voda ter rabe pesticidov, ki zmanjšujejo število žuželk, s katerimi se hranijo, vse bolj ogrožene. Leta 1992 je bilo ustanovljeno Slovensko odonatološko društvo, v katerem se povezujejo ljudje, ki se zanimajo za to skupino žuželk in oživljajo zanimanje zanje. Znak društva je stilizirani koleselj kačjih pastirjev, v katerem prepoznamo več pomenov, pravijo: predstavlja na primer plodnost, življenjsko energijo ali preprosto željo po tvornem druženju in sodelovanju.

Izpod peresa dr. Marije Javornik, odgovorne urednice revije *National Geographic Slovenija*, je v letošnji aprilski številki te eminentne poljudnoznanstvene revije izšla tudi zanimiva spremna beseda, namenjena kačjim pastirjem (JAVORNIK, M., 2024. 19(4): 138). Pospremila je obsežen odonatološki prispevek Marjana Žiberna, ki ga krasijo čudovite fotografije fotografa Uroša Florjančiča (ŽIBERNA, M., 2024. Kačji pastirji, bleščeči akrobati. *National Geographic Slovenija* 19(4): 122-135).